
GIPUZKOAKO HIRI HONDAKINAK KUDEATZEKO PLAN OROKORRA

2017-2030

Hasierako Zirriborroa

Donostia-San Sebastian

2016ko maiatzaren 12a

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Ingurumeneko eta Obra
Hidraulikoetako Departamentua

**Diputación Foral
de Gipuzkoa**
Departamento de Medio
Ambiente y Obras Hidráulicas

Lanaren zuzendaritza:

Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusia

Ingurumena eta Obra Hidraulikoak departamentua

GIPUZKOAKO-FORU-ALDUNDIA

Talde idazlaria:

 cimas	CIMAS, Innovación y Medio Ambiente, S.L.L
<ul style="list-style-type: none">· Mikel Garay Ugarte: Industria Ingeniaria· Cristina Gil Giraldez: Ekonomia eta Enpresa Zientzien Liz.· Miren Arretxe Zamakona: Biologia Zientzien Liz. eta Ekotoxikologian Doktorea· Zigor García Gorrotxategi: Topografia-Ingeniari Teknikoa eta Geografian Liz.	
	Desarrollo Protección Ambiental, S.L
<ul style="list-style-type: none">· Xabier Garmendia Martínez: Industria Ingeniaria	

Mikel Garay

Cristina Gil

Xabier Garmendia

Zigor García

AURKIBIDEA

1	HASIERAKO HAUSNARKETAK	5
1.1	Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Orokor berria, 2017-2030 (GHHKPO 2017)	5
1.2	GHHKPO 2017ren aurrekariak eta xedea	5
1.3	GHHKPO 2017ren edukia	6
1.4	GHHKPO 2017ko definizioak eta kudeaketaren aldez aurreko kontzeptuak	8
1.4.1	GHHKPO 2017ren xedea, lurralde-esparrua eta denbora-muga	8
1.4.2	HH (-) hondakinen sailkapena GHHKPO 2017n	9
1.4.3	GHHKPO 2017ren xede diren hondakinak	10
1.4.4	Lehen mailako hondakinak, bigarren mailako hondakinak eta azken hondakinak	11
1.4.5	Hondakinak kudeatzeko goi-horniduraren eta behe-horniduraren sareak	11
1.5	GHHKPO 2017ren printzipio estrategikoak	13
1.6	GHHKPO 2017ren hautabide estrategikoak	14
1.6.1	Prebentzioa maximizatzea	14
1.6.2	Ahal den lehen mailako hondakin gehien gaika biltzea eta birziklatzea	14
1.6.3	Ahal den biohondakin gehien gaika jasotzea eta konpostatzea eta/edo biometanizatzea	15
1.6.4	Sortzen diren bigarren mailako hondakinei baliorik handiena ematea	15
1.6.5	Lehen mailako hondakinen zero isurketa	16
2	2008-2016 ALDIAN GERTATU DIREN GARAPEN ESTRATEGIKO ETA JURIDIKO BERRIAK	17
3	GHHKPO 2017ren XEDE DIREN HONDAKINEN BILAKAERA, 2008-2015 ALDIAN	18
3.1	HONDAKINEN BILAKAERA 2008-2015 ALDIAN	18
3.2	HIRI HONDAKINEN KARAKTERIZAZIOA ETA KONPOSIZIOA	21
3.3	BIZTANLEKO EH, IMEHA eta HH(-) HONDAKINEN ALDAKUNTZA TASEN ETA BIZTANLEKO BPGren ALDAKUNTZA TASEN ARTEKO HARREMANA, 2008-2014	22
4	SORRERAREN PROGNOZIA	23
4.1	aD 2008ren PROGNOZIAREN ETA 2007-2014 BITARTEAN BENETAN GERTATUTAKOAREN ARTEKO ALDERAKETA, HAINBAT ALDAGAI AINTZAT HARTUZ	23
4.2	2017-2030 ALDIAN SORTUKO DIREN EH, IMEHA, HH HONDAKINEN PROGNOZIA GAURKOTZEA	23
5	GHHKPO 2017-2030en KUDEAKETA HELBURUAK	25
6	GHHKPO 2017ren KUDEAKETA PROGRAMAK	26
6.1	PREBENITZEKO ETA BERRERABILITZEKO PROGRAMA	26
6.2	GAIKAKO BILKETARAKO, BERRERABILITZEKO PRESTATZEKO ETA BIRZIKLATZEKO PROGRAMA, KONPOSTATZEA/BIOMETANIZATZEA BARNE HARTZEN DITUENA	27
6.3	BESTELAKO BALORIZAZIOEN GAINEKO PROGRAMA	28
6.4	EZABAPENA OPTIMIZATZEARI BURUZKO PROGRAMA	28

7	ENERGIA BERRESKURATZEN DUEN BALORIZAZIO ENERGETIKORAKO PLANTA ABIARAZI ARTE, HONDAKINEN KUDEAKETARAKO ERABIL DAITEZKEEN ALTERNATIBAK _____	30
8	BEHARREZKO AZPIEGITURAK _____	31
9	INBERTSIOAK eta FINANTZAKETA _____	34
10	KUDEAKETAREN ANTOLAMENDUA _____	35
11	JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA EGITEKO TRESNAK _____	36
12	HERRITARREN PARTAIDETZA _____	37
13	ERANSKINA _____	38
13.1	GHHKPO-aDren Prognosia gaurkotzea Dokumentua _____	38
1	HASIERAKO HAUSNARKETAK _____	6
1.1	Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Orokor berria, 2017-2030 (GHHKPO 2017) _____	6
1.2	GHHKPO 2017ren aurrekariak eta xedea _____	6
1.3	GHHKPO 2017ren edukia _____	7
1.4	GHHKPO 2017ko definizioak eta kudeaketaren aldez aurreko kontzeptuak _____	9
1.4.1	GHHKPO 2017ren xedea, lurralde-esparrua eta denbora-muga _____	9
1.4.2	HH (-) hondakin sailkapena GHHKPO 2017n _____	10
1.4.3	GHHKPO 2017ren xede diren hondakinak _____	11
1.4.4	Lehen mailako hondakinak, bigarren mailako hondakinak eta azken hondakinak _____	12
1.4.5	Hondakinak kudeatzeko goi-horniduraren eta behe-horniduraren sareak _____	12
1.5	GHHKPO 2017ren printzipio estrategikoak _____	14
1.6	GHHKPO 2017ren hautabide estrategikoak _____	15
1.6.1	Prebentzioa maximizatzea _____	15
1.6.2	Ahal den lehen mailako hondakin gehien gaika biltzea eta birziklatzea _____	15
1.6.3	Ahal den biohondakin gehien gaika jasotzea eta konpostatzea eta/edo biometanizatzea _____	16
1.6.4	Sortzen diren bigarren mailako hondakinei baliorik handiena ematea _____	16
1.6.5	Lehen mailako hondakin zero isurketa _____	17
2	2008-2016 ALDIAN GERTATU DIREN GARAPEN ESTRATEGIKO ETA JURIDIKO BERRIAK _____	18
3	GHHKPO 2017ren XEDE DIREN HONDAKINEN BILAKAERA, 2008-2015 ALDIAN _____	19
3.1	HONDAKINEN BILAKAERA 2008-2015 ALDIAN _____	19
3.2	HIRI HONDAKINEN KARAKTERIZAZIOA ETA KONPOSIZIOA _____	22
3.3	BIZTANLEKO EH, IMEHA eta HH(-) HONDAKINEN ALDAKUNTZA TASEN ETA BIZTANLEKO BPGren ALDAKUNTZA TASEN ARTEKO HARREMANA, 2008-2014 _____	23
4	SORRERAREN PROGNOZIA _____	24

4.1	aD 2008ren PROGNOZIAREN ETA 2007-2014 BITARTEAN BENETAN GERTATUTAKOAREN ARTEKO ALDERAKETA, HAINBAT ALDAGAI AINTZAT HARTUZ _____	24
4.2	2017-2030 ALDIAN SORTUKO DIREN EH, IMEHA, HH HONDAKINEN PROGNOZIA GAURKOTZEA _____	24
5	GHHKPO 2017-2030en KUDEAKETA HELBURUAK _____	26
6	GHHKPO 2017ren KUDEAKETA PROGRAMAK _____	27
6.1	PREBENITZEKO ETA BERRERABILITZEKO PROGRAMA _____	27
6.2	GAIKAKO BILKETARAKO, BERRERABILITZEKO PRESTATZEKO ETA BIRZIKLATZEKO PROGRAMA, KONPOSTATZEA/BIOMETANIZATZEA BARNE HARTZEN DITUENA _____	28
6.3	BESTELAKO BALORIZAZIOEN GAINEKO PROGRAMA _____	29
6.4	EZABAPENA OPTIMIZATZEARI BURUZKO PROGRAMA _____	29
7	ENERGIA BERRESKURATZEN DUEN BALORIZAZIO ENERGETIKORAKO PLANTA ABIARAZI ARTE, HONDAKINEN KUDEAKETARAKO ERABIL DAITEZKEEN ALTERNATIBAK _____	31
8	BEHARREZKO AZPIEGITURAK _____	32
9	INBERTSIOAK eta FINANTZAKETA _____	35
10	KUDEAKETAREN ANTOLAMENDUA _____	36
11	JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA EGITEKO TRESNAK _____	37
12	HERRITARREN PARTAIDETZA _____	38
13	ERANSKINA _____	39
13.1	GHHKPO-aDren Prognosis gaurkotzea Dokumentua _____	39
IRUDIEN AURKIBIDEA		
Irudia 1.	Gipuzkoako hiri hondakinen gaikako bilketaren datuak.	19
Irudia 2.	Gipuzkoako hiri hondakinen korrante nagusien gaikako bilketaren datuak.	20
Irudia 3.	Egun hiri hondakinen birziklapenak Gipuzkoan duen egoera eta ezarritako helburuekiko dagoen distantzia.	20
Irudia 4.	Egun Gipuzkoan dauden hiri hondakinen azpiegiturak.	21

1 HASIERAKO HAUSNARKETAK

1.1 Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Orokor berria, 2017-2030 (GHHKPO 2017)

3/1998 Legeak, Euskal Herriko Ingurugiroa Babesteko Lege Orokorrak, lurralde historikoetako foru organoei hiri hondakin solidoen kudeaketa esparruaren plangintza garatzeko eskumenak aitortzen dizkie, hondakinak kudeatzeko udal jardunak koordinatzekoa eta baita horiek kudeatzeko udalaz gaindiko azpiegiturak bultzatzekoa ere.

Gipuzkoan indarrean dagoen hiri hondakinak kudeatzeko foru plana Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Orokorren 2008-2016 Aurrerapen Dokumentua da¹ (aurrerantzean aD 2008). Egun, ezarritako denbora-mugaren arabera, plangintza horren indarraldia amaitzeaz dago. Horren ondorioz, eta haren eskumenak baliatuz, Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen eta Obra Hidraulikoetako Departamentuak, datozen urteotan estatu eta autonomia erkidego mailan hiri hondakinak kudeaketa gaietan ezarritako esparru-plangintza garatuko duen plan berri bat prestatzeko beharra bere gain hartu du.

2017-2030 aldiari dagokion jarduteko denbora-muga ezarri da, Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko 2002-2016 Plan Orokorren antzekoa dena, eta, gainera, aintzat hartzen da araudi berrien edo maila handiagoko bestelako plangintzarako elementuen arabera berrikusi eta eguneratuko dela, eta baita haren egikaritze-mailaren arabera berrikusi eta eguneratuko dela ere. Amaierako urtea 2030 izango da, Europa mailan, urte horretarako "Ekonomia Zirkular" izenez ezaguna denaren baitako helburuak ezartzen ari baitira.

1.2 GHHKPO 2017ren aurrekariak eta xedea

aD 2008 2002ko abenduaren 17an Diputatuen Kontseiluan onetsitako Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko 2002-2016 Plan Orokorren (aurrerantzean GHHKPO 2002) berrikuspen gisa sortu zen, haren garapenean berrikuntza garrantzitsuak txertatuz. Besteak beste, biohondakinak kudeaketa etxeko eta hiriko eremura hedatu zuen, eta hiri hondakinak, horien balorizazio energetikoa egin aurretik, tratatzeko tratamendu biologiko mekanikoko planta bat gehitu zuen.

Guztiz kontinuista zenez, aD 2008ren denbora-muga bat zetorren GHHKPO 2002an ezarritakoarekin; hori horrela, 2016raino luzatu zen haren indarraldia, 1999/31/EE Arteztarauak biohondakinak isurketentzat adierazten dituen mugen arabera hautatuz. Horren ondorioz, indarrean dagoen plangintza laster amaituko da, eta beharrezkoa da Gipuzkoako hiri hondakinak kudeatzeko plan berri bat izatea.

¹ 2008ko abenduaren 30eko GAO

Aplika daitezkeen arauen eta bestelako plan eta programen eraginaz gainera, plan berriak modu berezian izango du aintzat estatu eta erkidego mailako hiri hondakinaren kudeaketarako esparru-plangintza. 2020tik aurrera, aurreikusitako berrikuspenek etorkizunean plan eta arauetan egingo diren aldaketetara egokituko dute GHHKPO 2017 berria. Bestalde, aintzat hartuko dira Europako Batzordeak ekonomia zirkularrarekin lotuta onetsitako neurri berriak.

Testuinguru horretan, Europa, estatu eta erkidego mailako hiri hondakinaren gaineko araudi eta plangintzetatik baldintza teknikoak, ingurumenekoak, soziala eta ekonomikoak aintzat hartuta, eta egun Gipuzkoako Lurralde Historikoak duen egoera abiapuntutzat hartuta, 2017-2030 aldiko hiri hondakinaren kudeaketa orokorraren plangintza egiten duen dokumentua idatziko da. Dokumentu horrek hainbat eszenario proposatu eta baloratu beharko ditu, sortzen diren hiri hondakinaren bilakaeraren arabera direnak. Horretaz gainera, arreta berezia eskaini beharko die plana onetsi eta beharrezkoak diren azpiegiturak (zehazki, 2019 erdialderako aurreikusten den balorizazio energetikorako planta) abiarazi bitarteko aldi iragankorrerako hondakinak kudeatzeko alternatibei.

1.3 GHHKPO 2017ren edukia

GHHKPO 2017 edukien arabera hiru zatitan banatzen da:

- A zatia. Arau berriak, hiri hondakinaren kudeaketaren egungo egoera eta etorkizunean sortuko diren hondakinaren prognosia
- B zatia. Alderdi teknikoak
- C zatia. Antolaketari eta ekonomia eta finantzei lotutako alderdiak

A zatiak 2008-2016 aldiari dagozkion alderdi hauek aztertzen ditu:

- 1. Atala. Hasierako hausnarketak
- 2. Atala. 2008-2016 aldiari gertatu diren garapen estrategiko eta juridiko berriak
- 3. Atala. GHHKPO 2017aren xede diren hondakinaren bilakaera, 2008-2015 aldiari
- 4. Atala. Sorreraren prognosia.
- 5. Atala. GHHKPO 2017-2030en kudeaketa helburuak
- 6. Atala. GHHKPO 2017-2030en kudeaketa programak

B zatiak GHHKPO garatzen du, programa hauetan:

- 7. Atala. Energia berreskuratzen duen balorizazio energetikorako planta abiarazi arte, hondakinaren kudeaketarako erabil daitezkeen alternatibak
- 8. Atala. Beharrezko azpiegiturak

Amaitzeko, C zatian etorkizunera begirako antolaketaekin eta gizartearen parte-hartzearekin lotutako alderdiak garatzen dira, eta baita ekonomia eta finantzekin lotutakoak ere. Horretarako, atal hauek ditu:

- 9. Atala. Inbertsioak eta finantzaketa
- 10. Atala. Kudeaketaren Antolamendua
- 11. Atala. Jarraipena eta Ebaluazioa egiteko tresnak
- 12. Atala. Herritarren partaidetza

Eduki horiek sobera betetzen eta gainditzen dituzte, 2008/98/EE Arteztarauaren edo Hondakinen Esparru Arteztarauaren (HEA) arabera, hondakinen plangintzen gutxieneko edukiari buruzko lege eskakizunak, eta baita hondakinei eta lurzoru kutsatuei buruzko 22/2011 Legeak eta Europako Batzordeak 2012an argitaratutako hondakin planak idazteko gida metodologikoak ezarritakoak ere. Gutxieneko eduki horien laburpena jarraian dagoena da:

- Lurralde-esparrua
- Egun hondakinen kudeaketak aintzat hartzen den lurraldean duen egoera aztertzea
- Aipatu lurraldearen baitan sortutako hondakin mota, kopurua eta horien jatorria; lurralde horretatik garraiatuko diren hondakinen aurreikuspena eta etorkizunean hondakin-fluxuek izango duten bilakaeraren ebaluazioa.
- Hondakin-bilketarako sistemak, Europar Batasuneko ekonomiarentzat garrantzia berezia duten lehengai kopuru esanguratsuak dituzten hondakinenak barne, horien hornidura Europar Batasunaren berariazko legediek adierazitako hornikuntza arrisku handiarekin edo hondakinen fluxuekin lotuta dagoenean.
- Prebentziorako, berrerabiltzeko prestaketarako, birziklatzeko, balorizatzeko eta ezabatzeko helburuak ezartzea, eta horiek 2008/98/EE Arteztarauan eta 22/2011 Legean eta hondakinei buruzko gainerako arauetan ezarritako helburuak lortzeari zein mailatan laguntzen dioten estimatzea.
- Berrerabiltzeko prestaketa, birziklapena, balorizazioa eta hondakinen ezabaketa hobetzeko hartu beharreko neurriak.
- Bilketa sistema berriak izateko beharra, egun hondakinentzat dauden instalazioak ixteko beharra, hondakinentzako azpiegitura osagarriak instalatzeko beharra eta horiei dagozkien inbertsioak ebaluatzea.
- Ezabatzeko eta balorizatzeko instalazio nagusiak
- Kokalekua zein den jakiteko kokatze-irizpideak eta etorkizunean hondakinak ezabatzeko eta balorizatzeko egon daitezkeen instalazio nagusien gaitasun-irizpideak
- Lurraldean hondakinak tratatzeko azpiegiturak eraiki arteko aldi iragankorrean, aipatu lurraldetik beste lurralde edo erkidegoetara garraiatu beharreko hondakin kopuruak

kuantifikatzea, eta etorkizunean hondakin-fluxuek izango duten bilakaeraren eboluzioa egitea.

- Hondakinak kudeatzeko politika orokorrak, aurreikusitako hondakinak kudeatzeko teknologiak eta metodoak barne hartuz.
- Hondakinen kudeaketarekin lotutako antolaketa-alderdiak, hondakinen kudeaketaz arduratzen diren operadore publiko eta pribatuen arteko erantzukizun-banaketaren deskribapena barne.
- Aipatu lurraldean hondakinen kudeaketarekin lotutako alderdiei aurre egiteko tresna ekonomikoak eta bestelako tresnak erabiltzearen erabilgarritasuna eta egokitasuna ebaluatzea.
- Orokorrean biztanleria osoari edo kontsumitzaile talde zehatzei zuzendutako sentiberatze eta informazio kanpainak

GHHKPO 2017k 94/62/EE Arteztarauaren 14. artikuluan ezarritako baldintzak, Arteztarau beraren 11(2) eta (3) artikuluetan ezarritako helburuak eta 1999/31/EE Arteztarauaren 5. artikuluan aipatzen den zabortegietara bidaltzen diren hondakin biodegradagarriak murrizteko estrategian ezarritako helburuak beteko ditu.

1.4 GHHKPO 2017ko definizioak eta kudeaketaren alde aurreko kontzeptuak

GHHKPO 2017k GHHKPO 2002an eta aD 2008n zeuden definizioak eta alde aurreko kontzeptuak mantentzen eta sartzen ditu haren edukian.

Horien artean, azpimarratzekoak dira jarraian adierazten direnak.

1.4.1 GHHKPO 2017ren xedea, lurralde-esparrua eta denbora-muga

Planaren xede, lurralde-esparru eta denbora-mugari dagokionez, GHHKPO 2017k bere garaian GHHKPO 2002k eta aD 2008k onetsitakoak mantentzen ditu. Hau da:

GHHKPO 2002 eta aD 2008n bezala, helburu hau zehaztu da: “...hiri hondakinen etorkizuneko kudeaketaren bitartez, eta Gipuzkoako Lurralde Historiko osoan ahalik eta homogeenoa izango den kostua izanda, kalitatezko zerbitzua bermatzea, eta, aldi berean, ingurumena ahal den hoberen babestea. Hori guztia burutu nahi da, indarrean dagoen araudia eta garapen jasangarriaren printzipioak betetzeko xedez”.

Beste alde batetik, GHHKPO 2017k hartzen duen lurralde-esparrua GHHKPO 2002rena eta aD 2008rena bera da, hau da “... Gipuzkoako Lurralde Historikoa, eta bertako zortzi mankomunitateak: Sasieta, Urola Erdia, Urola Kosta, Debagoiena, Debabarrena, Tolosaldea, San Markos eta Txingudi, udalekin batera hiri hondakinen kudeaketa beren gain hartzen dutenak. Mankomunitateen lurralde-esparrua Gipuzkoako Lurralde Historikoarenarekin bat dator, Debabarrenako Mankomunitatearen kide diren Bizkaiko Lurralde Historikoko bi

udalerrien kasuan izan ezik (Ermua eta Mallabia); hori horrela, bi udalerrri horiek Planaren xede izango dira". Hori dela eta, GHHKPO 2017n, Gipuzkoa+ esango diogu benetako kudeaketaren lurralde-esparruari, hau da, Gipuzkoako lurralde osoari eta Bizkaiko Ermua eta Mallabia udalerriei.

Amaitzeko, GHHKPO 2017n zehaztutako denbora-muga 2017tik 2030era doa, bi arrazoi nagusi direla medio: indarrean dagoen plangintzak antzeko iraupena duelako (GHHKPO-aD) eta 2030 erreferentzia urtetzat hartu delako Europako Batzordearen Ekonomia Zirkularraren Paketearen (CEP) sartutako helburu jakin batzuk betetzeko (2015eko abenduaren 2an aurkeztutako dokumentuak).

Nolanahi ere, eta gai horietarako, Planak prognosiaren dokumentuan egindako aintzatespenak barne hartuko ditu.

1.4.2 HH (-) hondakin sailkapena GHHKPO 2017n

Hondakin eta lurzoru kutsatuen 22/2011 Legeak etxeko hondakinak (etxeetan sortutakoak) udal eskumenekoak direla ezartzen du, eta baita industria eta zerbitzuetan sortutako etxeko hondakinak antzeko hondakinak eta saltokietako hondakinak ere².

Dena den, joan den 2015eko abenduaren 2an Europako Batzordeak Ekonomia Zirkularraren Paketearen baitan abiarazitako EU(2015)595 aldaketa-proposamenak, Hondakinei buruzko 2008/98/EE Arteztaraua edo Hondakin Esparru Arteztaraua (HEA) aldatzekoak, HEAren 3. artikuluan 1a idazpurua sartzea proposatzen du. Idazpuru horretan 10/1998 Legearen definizioan barne hartzen diren EH eta IMEHA korranteak sartzen ditu, zehazki, "Udal Hondakin"en definizioan eta, aldi berean, kanpo uzten ditu, berariaz, EEH hondakinak eta HUAetako lohiak. Proposamen horrek hiri hondakin kontzeptua argitzen du, aurretik dauden hondakin estatistika eta foru planen antzeko moduan definitzeaz gainera.

Itxarotekoa da HEA aldatzeko proposamena onestearen ondorioz, 22/2011 Legeko aipatu definizioek asko ez irautea. Gainera, planaren denbora-muga 2030eraino heltzen denez, indarraldiaren zatirik handienean proposamen berriaren definizioak erabiliko dira.

Horregatik guztiagatik, GHHKPO 2017k GHHKPO-aDn erabiltzen zen hiri hondakin sailkapen berbera erabiltzen du:

HH= Hiri Hondakinak

EH = Etxeko Hondakinak

IMEHA = Industri, Merkataritza eta Institutuzio hondakin Asimilagarriak

EEH= Eraikuntza eta Eraisketako hondakinak, etxeko konponketa lan txikietakoak

² Saltokietako hondakin bilketaren eskumena hautazkoa da toki erakundeentzat.

Aldi berean, sistematizazio honek behin betiko homogenotzen ditu, hondakin mota hauei dagokienez nazioarte mailan erabiltzen ziren sailkapenekin.

Horrekin batera, eta GHHKPO 2002n eta aD 2008n adierazten diren arrazoi berberengatik, ez zen proposatzen etxean sortutako EEH hondakinaren kudeaketaren planifikazioa, hori dela eta, GHHKPO 2017 honetan hiri hondakinak aipatzen direnean, EH eta IMEHA hondakinaren korronteei soilik buruz ari garela ulertu behar da.

Beraz, 2002ko GHHKPO eta 2008 aDn ez bezala —horietan HH (-) terminologia erabiltzen baitzen EH eta IMEHA hondakin-korronteetakoak soilik ziren hiri hondakinak aipatzeko—, GHHKPO 2017n HH terminologia erabiliko da EH eta IMEHA korronteak aipatzeko, HEA aldatzeko proposamenarekin bat etorritz.

Horren ildotik, hauek ditugu:

GHHKPO 2002 eta aD 2008: HH (-)= Hiri Hondakin mugatuak

GHHKPO 2017: HH= Hiri Hondakinak

Bi kasuetan, EH eta IMEHA korronteei osatzen dituzte:

EH = Etxeko Hondakinak

IMEHA = Industri, Merkataritza eta Instituzio hondakin Asimilagarriak

Beraz, GHHKPO 2017ko HH hondakinak eta GHHKPO 2002eta aD 2008ko HH (-) hondakinak baliokideak dira.

1.4.3 GHHKPO 2017ren xede diren hondakinak

Hiri hondakinaren definizioan EEH hondakinak eta HUAetako lohiak sartzen ez badira ere, Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen eta Obra Hidraulikoetako Departamentuak egokitatzeko du GHHKPO 2017n bestelako hondakinaren kudeaketa sartzea, hala nola, eraikuntza eta eraipen lan txikietako hondakinena (EEH) eta HUAetako lohiena.

Horretaz gainera, Planak aintzat hartuko du kopuru txikietan dagoen amiantoaren arazoa, lan txiki edo antzekoetan agertzen dena, Gipuzkoako lurralde historiko osoan haren aurreko irtenbide bat emanez. Beraz, garbiguneetan partikularren amianto hondakin kopuru txikiak jasotzeko zerbitzua eskaitzeko aukerak aztertuko dituen atal bat izango du Planak.

Hori horrela, GHHKPO 2017k jarraian aipatzen diren hondakin korronteen kudeaketaren plangintza hartuko du barne:

- EH, etxeko hondakinak, hiri hondakinaren (HH) bi korronteetako bat.
- IMEHA, etxeko hondakinaren asimilagarriak diren industri, merkataritza eta instituzio hondakinak; hiri hondakinaren (HH) bi korronteetako bat.
- EEH, eraikuntza eta eraiketako hondakinak, etxeko konponketa lan txikietakoak, hiri hondakin ez direnak.

- HUAetako lohiak, hiri hondakin uren araztegiatako lohiak, hiri hondakin ez direnak.
- Amianto, partikularren amianto hondakin kopuru txikiak; hondakin arriskutsua dena.

Amianto hondakinen kopuru txikiak beti kudeatuko dira bereizita; horiek izan ezik, HUAetako lohiak eta lan txikietako EEH hondakin birziklagarri eta erregaiak, hiri hondakinekin asimilagarriak diren frakzioak direnean, HH hondakinak kudeatzeko plangintzan sartuko dira.

1.4.4 Lehen mailako hondakinak, bigarren mailako hondakinak eta azken hondakinak

GHHKPO 2002 eta aD 2008n bezalaxe, GHHKPO 2017n hiri hondakinak, kudeaketaren ikuspegitik, lehen mailako hondakin eta bigarren mailako hondakin gisa sailkatzen dira; bakoitzari dagokion definizioa hauxe da:

- LEHEN MAILAKO HONDAKINAK, sortaileengandik zuzenean jasotzen diren hondakinak dira, sailkatzeko, bereizteko edo tratatzeko geroagoko prozesurik —birziklatzea, konpostatzea edo balioztatzeke beste prozesu batzuk— izan ez dutenak.
- BIGARREN MAILAKO HONDAKINAK: lehen mailako hondakinak tratatzean sortutako errefusak dira. Hau da, ontziak bereizteko eta sailkatzeko plantatan, birziklatzeko plantatan, materia organiko konpostagarria konpostatzeko edo materia horren biometanizazioa egiteko plantatan, edo materia horri energia berreskuratzeko errausketaren bidez balio energetikoa emateko plantatan sortutako errefusak.
- AZKEN HONDAKINAK: une bakoitzeko baldintza ekonomiko eta teknikoak kontuan izanik, tratamendua eman ezin zaien hondakinak dira, bai balioztagarria den zatia ateratzea ezinezkoa delako, bai dituzten kutsatzaileak edo arriskuak murriztu ezin direlako. Hori, Frantziako legeriak (R26), edo Alemaniako 1994ko Legeak egin izan dutena da, substantzien eta hondakinen kudeaketaren ziklo itxiei buruzkoak (R29), eta 1993ko TAsi hondakinei buruzko araudi teknikoak (R30) gaiari buruz emandako definizioaren arabera. Orokorrean, Aurrerapen Dokumentuan emandako interpretazioaren arabera, azken hondakinak parekagarriak dira gorago definitutako bigarren mailako hondakinekin.

1.4.5 Hondakinak kudeatzeko goi-horniduraren eta behe-horniduraren sareak

Hiri-hondakinen kudeaketa elkarri lotuta dauden jarduketan eta azpiegituren multzo batez osaturik dago. Aipatutako jarduketak eta azpiegiturak, Gipuzkoako hondakinen kudeaketa-kateari eta Gipuzkoaren esparruari dagokienez, hauek dira, zehazki:

- HH hondakinak biltzeko logistikaren definizioa eta edukiontziak hedatzea.
- Garbiguneak, minigarbiguneak eta mikrogarbiguneak kudeatzea.
- HH hondakinak masan biltzea eta tratatuko diren plantaraino edo transferentzia-estazioetaraino garraiatzea.

- Gaika bildutako HH hondakinak biltzea eta tratatzeko plantatara garraiatzea.
- Transferentzia-estazioak kudeatzea.
- Tamaina handiko hondakinak, ehungaiak, liburuak, eta abar prebenitzeko eta berrerabiltzeko plantak kudeatzea.
- Ontzi arinak bereizteko eta sailkatzeko plantak kudeatzea.
- Birziklatzeko plantak kudeatzea.
- Konpostatzeko eta/edo biometanizazioa egiteko plantak kudeatzea.
- Tratamendu biologiko eta mekanikoa (TBM, orain TMB) egiteko plantak kudeatzea.
- Errausketa bidezko balorizazio energetikorako plantak kudeatzea.
- Zabortegeien kudeaketa.

Kudeaketa-jarduera multzo hori guztia bi jarduketa motatan sistematiza daiteke, hiri hondakinak kudeatzeko goi-horniduraren sarea eta behe-horniduraren sarea izendatuko ditugunak eratzen dituztenak.

BEHE-HORNIDURAREN SAREAren definizioa hau da: hondakinen sortzailearen eta hondakinak tratatzeko plantaren edo, bere kasuan, transferentzia-estazioaren artean burutzen den kudeaketari lotutako jarduketa eta azpiegitura multzoak osaturikoa, egokiak diren lurralde-mailek abian jartzen dituzten prebentzio-ekintzak barne. Zehazki, honako prebentzio-ekintza eta hondakinak kudeatzeko jarduketa eta azpiegitura hauek izango lirateke sarearen osagaiak:

- Prebentzio ekintzak, autokonpostatzea barne
- Herritarrak sentiberatzeko eta herritarren partaidetzarako ekintzak
- HH hondakinak biltzeko logistikaren definizioa eta edukiontzia hedatzea.
- Garbiguneak, minigarbiguneak eta mikrogarbiguneak kudeatzea.
- HH hondakinak masan biltzea eta tratatuko diren plantaraino edo transferentzia-estazioetaraino garraiatzea.
- Gaika bildutako HH hondakinak biltzea eta tratatzeko plantatara garraiatzea.

GOI-HORNIDURAREN SAREAren definizioa hau da: behe-horniduraren sarearen eta azken hondakinak zabortegean deuseztatzearen arteko kudeaketari lotutako jarduketa eta azpiegitura multzoak osaturikoa, Lurralde Historikoan abian jartzen diren prebentzio-ekintzak barne. Zehazki, honako prebentzio-ekintza eta hondakinak kudeatzeko jarduketa eta azpiegitura hauek izango lirateke sarearen osagaiak:

- Lurralde Historikoaren esparruko prebentzio ekintzak

- Herritarrak sentiberatzeko eta herritarren partaidetzarako ekintzak
- Transferentzia-estazioak kudeatzea.
- Tamaina handiko hondakinak prebenitzeko eta berrerabiltzeko plantak kudeatzea.
- Ontzi arinak bereizteko eta sailkatzeko plantak kudeatzea.
- Birziklatzeko eta/edo berrerabiltzeko plantak kudeatzea.
- Konpostatzeko eta/edo biometanizazioa egiteko plantak kudeatzea.
- Aurretratamendu mekaniko eta biologikoa egiteko plantak kudeatzea.
- Errausketa bidezko balorizazio energetikorako plantak kudeatzea.
- Zabortegien kudeaketa.

Antolaketa publikoaren ikuspegitik, behe- eta goi-horniduraren sareen antolaketan gurutzatu egiten dira hiri hondakinak kudeatzen dituzten administrazioak, hau da: Udalak, Mankomunitateak, Kontsortzioa (GHK) eta Foru Aldundia (GFA).

Oro har, behe-horniduraren sarea izango litzateke Udalek eta Mankomunitateek kudeatzen dutena, eta goi-horniduraren sarea, aldiz, GHK Kontsortzioaren kudeaketari lotuta egongo litzateke, prebentzio ekintzak izan ezik, horiek Gipuzkoako Foru Aldundiak bultzatuko bailituzke. Baina, Gipuzkoan, behe- eta goi-horniduraren sareetako azpiegitura eta jarduketan kudeaketa zehatzaren amaierako banaketari dagokionez, banaketa hori, batetik, Udal eta Mankomunitateen eskualde mailako akordioen arabera izango da eta, bestetik, Mankomunitateek, GHK Kontsortzioak eta GFA Foru Aldundiak egiten dituzten akordioen arabera.

1.5 GHHKPO 2017ren printzipio estrategikoak

GHHKPO 2002n eta aD 2008n jasota geratu zen bezala, Nazio Batuek zein Europako Batasunak, eta Estatu espainiarrak, Euskadiko Autonomia Erkidegoak eta gainerako herrialde industrializatuek hondakinak kudeatzeko garatutako hautabide, helburu, estrategia, politika eta printzipioak kontuan hartu ostean, GHHKPO 2017ren ekintza, kudeaketa proposamen eta azpiegiturak honako Printzipio Estrategikoetan oinarritzen dira:

- Gizakion osasuna eta ingurumena Babesteko Printzipioa
- Kudeatzeko Hierarkia Bateratuaren Printzipioa
- Autosufizientziaren Printzipioa
- Hurbiltasunaren Printzipioa
- Hondakinen Kudeaketa Iraunkorraren Printzipioa
- Kudeaketa Integratuaren Printzipioa

- HH hondakinen sorrera Prebenitzeko Printzipioa
- HH hondakinen balorizazioa Maximizatzeko Printzipioa
- HH hondakinen isurketa Minimizatzeko Printzipioa
- Administrazioen Subsidiarotasunaren eta Erantzukizun Partekatuen Printzipioa
- Prezioen Gardentasunaren Printzipioa
- Gardentasunaren eta Parte-hartzearen Printzipioa
- Produzitzailerean erantzukizun hedatuaren eta eragile guztien erantzukidetasunaren Printzipioak
- Baliabideen bitzta-zikloaren eta ekonomia zirkularraren Printzipioak
- Jasangarritasun, merkatu berdearen eta enplegua sortzearen Printzipioak
- Kudeaketa eraginkorraren Printzipioa
- Klima aldaketaren aurkako Printzipioa

Printzipio Estrategikoak GHHKPO 2017n aplikatzeak duen irismenaren edukia eta azalpena GHHKPO 2002ren 4. atalean jasotako berberak dira.

1.6 GHHKPO 2017ren hautabide estrategikoak

GHHKPO 2017k GHHKPO 2002k eta aD 2008k egindako hautabide estrategiko berberak egiten ditu, hala dagokionean, jarraian adierazten den bezala adierazita eta zabaldua:

1.6.1 Prebentzioa maximizatzea

GHHKPO 2017k bezala, prebentzioa maximizatzea proposatzen da, hau da, HH (-) motako hondakinen sorrera minimizatzea, hondakinen murrizketak eta berrerabilpenak toki, eskualde eta lurralde mailatan dituzten mugen barruan, Planak horietan baitu jarduteko eskumena.

1.6.2 Ahal den lehen mailako hondakin gehien gaika biltzea eta birziklatzea

Nazioartean onarturik dago birziklatze eraginkor eta kalitatezkoa egitea bermatu nahi izanez gero, beharrezkoa dela lehen mailako hondakinak gaika edo era berezian biltzea. Beraz, GHHKPO 2017n, ahal den etxeko hondakinen frakzio gehien gaikako bilketa eraginkorra proposatzen da, eta zehazki hauei dagokienez:

- Biohondakinak
- Mota guztietako paper-kartoia
- Beira barnehutsa

- Ontzi arinak: plastikoazko ontziak, metalezko ontziak eta ontzi konplexuak
- Etxeko hondakin arriskutsuak
- Ehungintzakoak
- Zura
- TEEHak
- TEEH ez diren tamaina handiko beste hondakin batzuk: altzariak, tresneria, eta abar.
- Pilak eta bateriak
- Olio begetalak

1.6.3 Ahal den biohondakin gehien gaika jasotzea eta konpostatzea eta/edo biometanizatzea

Lehen mailako hiri hondakinaren osagarri diren EH eta IMEHA hondakin korranteetatik ateratako biohondakinaren kopuru ahalik eta handiena konpostatuko da. Gehieneko kopurua sortutako konposta edo eratorritako produktuak erabiltzeko eta merkaturatzeko ahalmenaren arabera izango da.

Sortzen den konpostak ahalik eta kalitaterik handiena eduki behar du eta merkaturatzeko moduko produktua izan behar da; bere kalitate mailak Estatuko araudiak eta Europako araudi zorrotzenek eskatutakoekin bat egin behar du, eta merkaturatzen erabili eta saldu ahal izateko modukoa izan behar da.

1.6.4 Sortzen diren bigarren mailako hondakinei baliorik handiena ematea

Gaika, bereizita edo masan bildautako lehen mailako hondakinak birziklatzeko, konpostatzeko, berrerabiltzeko prestatzeko, biologikoki eta mekanikoki tratatzeko edo energetikoki balorizatzen plantetatik eratorritako bigarren mailako hondakinak tratatu egingo dira, birziklatzeko, berrerabiltzeko, konpostatzeko eta/edo biometanizatzen eta, geroago, horien energia baliatzeko helburuz, edo tratatu egingo dira horien arrisku-maila legez isuri aurreko unerako ezarritako mailalara heldu arte murrizteko.

Beraz, lehen mailako hiri hondakinak balorizatzearen —birziklatzea eta energia berreskuratzea— ondorioz sortutako bigarren mailako hondakinei balorizatzen eragiketarako aplikatuko zaizkie, edo horien arrisku-maila murriztekoak, isuri aurretik, azken hondakin izan daitezkeen. Horien artean daude:

- Tamaina handiko hondakinak prebenitzeko eta berrerabiltzeko plantetatik eratorritako errefusa.
- Ontzi arinak bereizteko eta sailkatzeko plantetako errefusa.
- Birziklatzeko, konpostatzeko eta/edo biometanizatzen egiteko plantetako errefusa.

- Materia organiko egonkortua eta tratamendu biologiko mekanikotik eratorritako gainerako errefusa, hala dagokionean.
- Errausketa bidez energia berreskuratzen duten balorizazio energetikorako plantetako zaborrak.
- Errausketa bidez energia berreskuratzen duten balorizazio energetikorako plantetako hautsak araztearen ondoriozko errauskak.

1.6.5 Lehen mailako hondakinen zero isurketa

Hondakinak isurtzeari buruzko 1999/31/EE Arteztarauak ezarritakoari jarraituz, GHHKPO 2017n, eta GHHKPO 2002 eta aD 2008n ere bai, zabortegean utziko dira, bakar bakarrik, tratamendua izan duten hondakinak. Hau da, bigarren mailako hondakin gisa definitu ditugunak. Beraz, GHHKPO 2017n, sortutako lehen mailako hondakinen zero isurketa aukeratu dugu (hautabide estrategiko honen azalpen zehatzagoa nahi izanez gero, ikus GHHKPO 2002, 16.1. atala).

Hautabide estrategiko horri jarraituz, GHHKPO 2017n azaldu nahi izan den helburua, GHHKPO 2002n eta aD 2008n bezala, lehen mailako hiri hondakinik ez isurtzea da; hau da, ez botatzea aurretiaz tratamendu bat edo tratamendu batzuk izan ez dituzten hondakinak, tratamendu horiek ahalbidetzen baitute hondakinek dituzten baliabideak –materialak, energia– erabiltzea eta/edo duten arriskugarritasuna murriztea, zabortegean utzi baino lehen. Zehazki, ez da zabortegean botako aldeztatik konpostatu ez den eta/edo biometanizazioa izan ez duen biohondakinik, edo energia-aprobetxamendurik atera ez zaionik. Beraz, GHHKPO 2017n, azken hondakinak soilik isurtzea proposatzen da, hau da, tratamendu-plantatan errefusa gisa sortutako eta aprobetxamendurik izan ez dezaketen bigarren mailako hondakinak soilik isurtzea.

2 2008-2016 ALDIAN GERTATU DIREN GARAPEN ESTRATEGIKO ETA JURIDIKO BERRIAK

Aldi honetan zehar, hondakinen kudeaketarekin lotutako dokumentu estrategikoek zein hondakinen kudeaketari eragiten dioten arau-testuek beraiek garapen natural bat izan dute.

Garapen estrategiko horiek eta araudietan gertatutako aldaketek ez dakartzate aldaketa esanguratsuak GHHKPO idazteko orduan aintzat hartu ziren oinarriei dagokienez, baina, kasu batzuetan, bere garaian indarrean zeuden birziklapen-helburuak berrikusi behar dira edo, sektoreko korrante batzuetan, hondakinak birziklatzeko eta kudeatzeko eskakizun berriak sartu behar dira. Beste kasu batzuetan, araudian gertatutako aldaketek plangintzak ingurumenean duen eraginari eragiten diote, edo herritarren partaidetza antolatzeari.

Aldaketa horiek Lurraldeko hondakinen kudeaketari eragiten dioten hiru maila administratibotan (Europakoa, Estatukoa eta Erkidego mailakoa) gertatu direnez, ezinbestekoa da horien helmena aztertzea, Gipuzkoako hiri hondakinen kudeaketaren plangintza eguneratuta mantentzeari dagokionez.

Horren ildotik, GHHKPO 2017k hiri hondakinen kudeaketa baldintzatzen duten Europa-, Estatu- eta Erkidego-mailako legeria, plan eta programa estrategikoak aztertuko ditu, egun indarrean daudenak, eta sortzen ari direnak. Hori guztia "2015eko abenduko GHHKPO-aDren Prognosia gaurkotzea" dokumentuaren 4. atalean jasotzen den analisitik abiatuta egingo da³ eta, beharrezkoa balitz, haren edukia eguneratu egingo da, plangintzan txertatuz.

Plana idazteko esparrua, funtsean, hauek osatzen dute:

- Hondakinen Esparru Arteztaraua (HEA), Europako Parlamentuaren eta Europako Batzordearen azaroaren 19ko 2008/98/EE Arteztaraua, hondakinei buruzkoa, arteztarau jakin batzuk indargabetzen dituena.
- Europako Batzordeak 2015eko abenduaren 2an ezagutzera eman zuen ekonomia zirkularraren neurrien pakete berria, hondakinekin lotutako eta berrikusitako lege-proposamenak jasotzen dituena.
- 22/2011 Legea, uztailaren 28koa, Hondakinei eta Lurzoru Kutsatuei buruzkoa.
- Planari dagozkion bestelako gaietarako ildo eta helburu zehatzak ezartzen dituzten Europako (Arteztarau eta Araudiak), Estatuko eta Erkidegoko bestelako arauak.

³ Dokumentu honi Eranskin gisa atxiki zaio

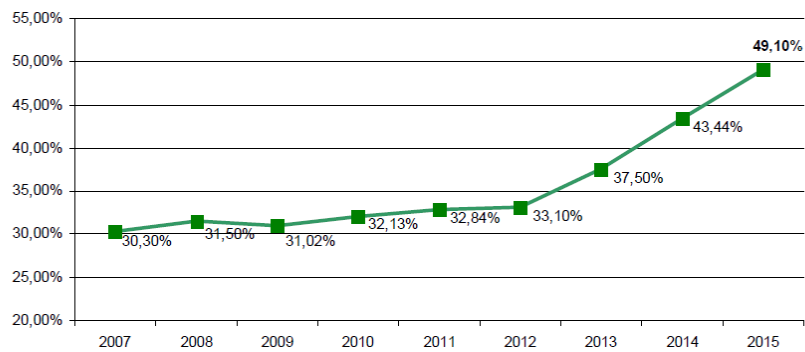
3 GHKPO 2017ren XEDE DIREN HONDAKINEN BILAKAERA, 2008-2015 ALDIAN

3.1 HONDAKINEN BILAKAERA 2008-2015 ALDIAN

EAE n sortzen diren hiri hondakinak kopuruak behera egin du, bai zifra absolutuetan, bai biztanleko datuetan. Azken urteotako egoera ekonomikoari lotutako kontsumoaren beherakadak eragin handia izan du beherakada horretan, nahiz eta hartu diren prebentzio-neurriek ere eragina izan duten aipatu beherakadan.

Gaikako bilketak azken urteotan Gipuzkoan izan duen bilakaerak egoera benetan positiboa adierazten du. Frakzio organikoaren gaikako bilketak hazkunde nabarmena izan du (azken hiru urteetan 4 bider hazi da) eta, horrekin batera, udal hondakinaren korrante nagusiek ere hazkundera izan dute, jarraian dauden grafikoetan ikus daitekeen bezala.

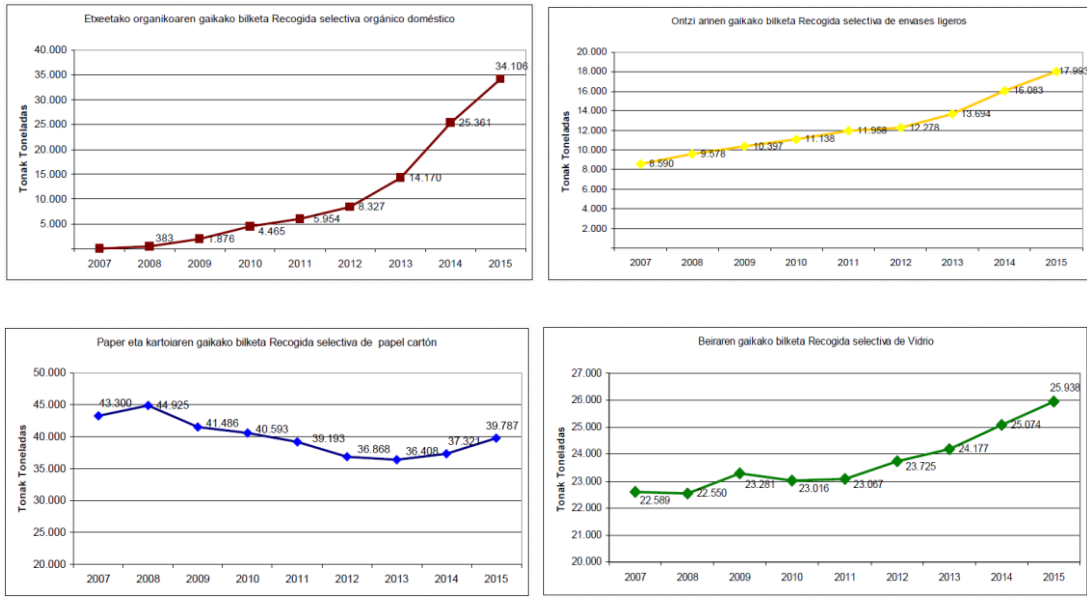
Irudia 1. Gipuzkoako hiri hondakinaren gaikako bilketaren datuak.

Iturria: Gipuzkoako hiri hondakinaren Behatokia

Paper-kartoiaren kasuan, azken urteotan hobekuntza gertatu den arren, oraindik ez dira berreskuratu duela ia hamarkada bat erregistratutako zifra absolutuak.

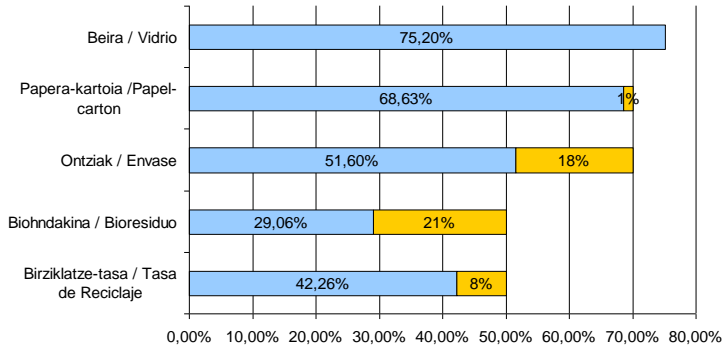
Irudia 2. Gipuzkoako hiri hondakin en korrante nagusien gaikako bilketaren datuak.

Iturria: Gipuzkoako hiri hondakin en Behatokia

Ahalegin handia egin bada ere, zifrak hobetu egin behar dira Europako Batzordeak 2020rako ezarri dituen helburuak betetzeko (jarraian dagoen irudian, horiz adierazita dago ezarritako helburua betetzeko falta zaigun tarte).

Irudia 3. Egun hiri hondakin en birziklapenak Gipuzkoan duen egoera eta ezarritako helburuekiko dagoen distantzia.

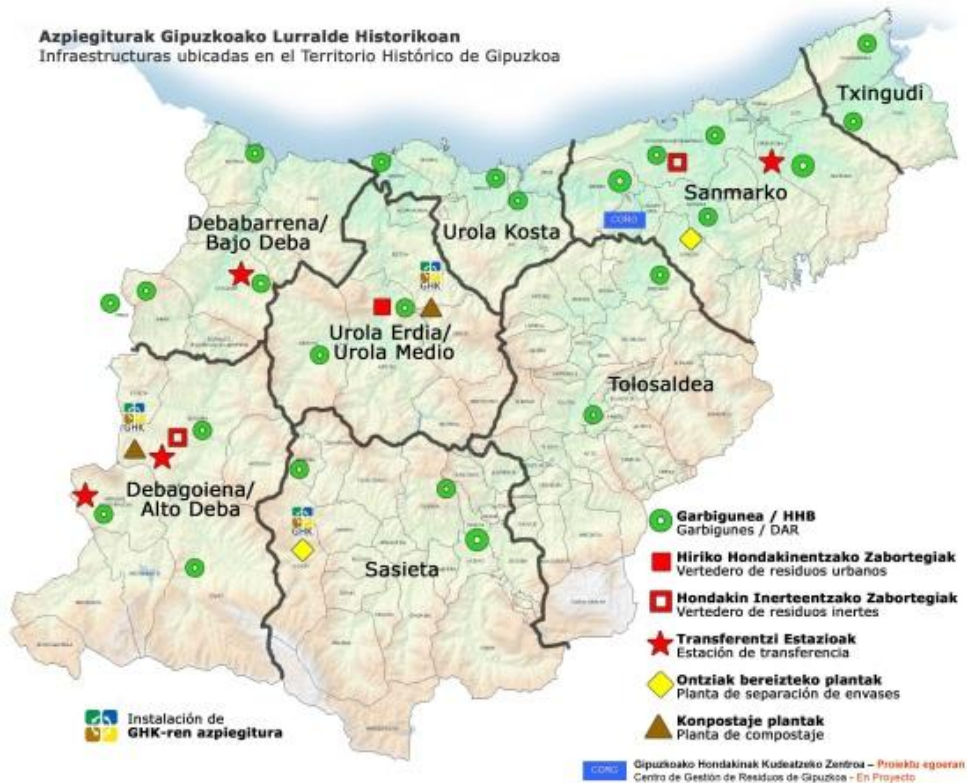

Iturria: Gipuzkoako hiri hondakin en Behatokia

Azken urteotan, udaletan hondakinak biltzeko hainbat sistema ezarri dira, orokorrean, EAE osoan eta, bereziki, Gipuzkoan. Zenbait kasutan bilketa sistema horiek ezartzeko garaian polemika egon bada ere, eskuratu den eskarmentuak eta ezarritako sistema bakoitzarekin lortutako emaitzek balio handia dute bestelako udalerrietan bilketa sistema eraginkorrak ezar ditzaten bultzatzeko.

Europak helburu zorrotzak ezarri ditu birziklatzeari dagokionez eta, horiek betetzeko, ez da nahikoa gaikako bilketarako neurriak eta hondakinak tratatzeko azpiegiturak ezartzearekin. Horretaz gainera, birziklatzen ez den gainerako frakzioa Europako politikan eta EAEko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Planaren esparruan ezarritako tratamendu-hierarkiaren arabera kudeatu behar da. Hori horrela, balorizatze beharrezkoak diren azpiegitura guztiak eduki behar dira. Azpiegitura horiek Gipuzkoako Hondakin Azpiegitura aD 2008n zehazten ziren, eta beharrezkoa da gainerako frakzioa eta birziklatzeko instalazioetan sortzen diren errefusak tratatzeko azpiegiturak ere kontuan hartzea.

Irudia 4. Egun Gipuzkoan dauden hiri hondakin azpiegiturak.

Iturria: Gipuzkoako hiri hondakin Behatokia

GHHKPO 2017k 2008-2015 aldian hiri hondakin parametro nagusiek izandako bilakaera aztertuko du, eta baita aDk 2016rako ezartzen zituen helburuen egoera ere.

Analisi hori GFaren "2015eko abenduko GHHKPO-aDren Prognosis gaurkotzea" dokumentuaren 7. atalean dago jasota; dokumentu hori plangintza-dokumentu honen Eranskin gisa atxikita dago.

Nolanahi ere, Planak, gutxienez, alderdi hauek aztertuko ditu:

- Biztanleriaren bilakaera

- BPGren bilakaera
- EH, IMEHA eta HH hondakinen sorreraren bilakaera
- EH, IMEHA eta HH hondakinen bilketa moten bilakaera
- EH/IMEHA hondakinen proportzioaren bilakaera
- aD 2008ko aurreikuspenen eta benetan gertatutakoaren arteko alderaketa
 - Biztanleriari dagokionez
 - EH hondakinen sorrerari dagokionez
 - IMEHA hondakinen sorrerari dagokionez
 - HH hondakinen sorrerari dagokionez
- EEH hondakinen sorreraren bilakaera
- HUAetako Lohien sorreraren bilakaera
- Kopuru txikitzen gertatutako amianto sorreraren bilakaera

3.2 HIRI HONDAKINEN KARAKTERIZAZIOA ETA KONPOSIZIOA

GHHKPO 2002-2016 egiteko, etxeko hondakin guztiak karakterizatu ziren 2001ean, eta hondakin sortzaile handiak ziren industria, merkataritza eta instituzioetan sortutako materia organiko konpostagarriaren karakterizazio mugatua egin zen.

Hainbat urte igaro ostean, Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoa+eko lurralde-esparruko hiri hondakinen karakterizazio-azterlan bat egitea kontratatu zuen, 2006an; azterlanak arreta berezia jartzen zuen masan jasotako etxeko hondakinetan (gainerako frakzioa) eta edukiontzan gaika bildutako EH hondakinetan: beira, paper-kartoa eta ontzi arinak. Azken emaitzak 2007ko maiatzan egon ziren eskuragarri.

Geroago, beste karakterizazioak egin dira. Eta egun, beste karakterizazio bat izapidetzen ari dira.

GHHKPO 2017k aintzat hartuko du historikoki egin diren karakterizazioen multzoa eta erabili egingo ditu, azpiegituren tamaina zehazteko beharrezkoak diren masa-balantzeak egiteko alderdi metodologikoak eskatzen duenaren arabera. Abiapuntua materialentzat eskura dauden hobien estimazioa eta prebentzio, berrerabilpen, konpostatze, biometanizatze eta balorizazio energetikorako helburuak betetzea izango dira.

3.3 BIZTANLEKO EH, IMEHA eta HH(-) HONDAKINEN ALDAKUNTZA TASEN ETA BIZTANLEKO BPGren ALDAKUNTZA TASEN ARTEKO HARREMANA, 2008-2014

Analisi hori GFaren "2015eko abenduko GHHKPO-aDren Prognosia gaurkotzea" dokumentuaren 8. atalean dago jasota; dokumentu hori plangintza-dokumentu honen Eranskin gisa atxikita dago.

Atal horretan, biztanleko EH, IMEHA eta HH hondakin urte arteko aldaketen eta biztanleko BPG aldaketen arteko harremana ezartzen da, harremanaren Pearsonen korrelazio koefizientea zein den egiaztatzeko. Horrek aldagaien etorkizuneko prognosia egitea ahalbidetzen du, oinarri sendoagoetatik abiatuz.

4 SORRERAREN PROGNOZIA

4.1 aD 2008ren PROGNOSIAREN ETA 2007-2014 BITARTEAN BENETAN GERTATUTAKOAREN ARTEKO ALDERAKETA, HAINBAT ALDAGAI AINTZAT HARTUZ

Analisi hori GFaren "2015eko abenduko GHHKPO-aDren Prognosisa gaurkotzea" dokumentuaren 9. atalean dago jasota; dokumentu hori plangintza-dokumentu honen Eranskin gisa atxikita dago.

Atal honetan aD 2008n egindako prognosiak eta benetan, 2007-2014 bitartean, hainbat aldagairekin gertatu dena alderatuko ditugu, 2015 urtea kontraste gisa erabiliz. Biztanleriarekin eta EH, IMEHA eta HH hondakinen sorrera gordinarekin eta biztanleko sorrerarekin gertatutakoa alderatuko dugu.

Atal honetan aD 2008ren prognosian, kudeaketa helburuetarako, berrerabiltzeko prestatzeko eta birziklatzeko-tasentzako eta gaikako bilketa eta gainerako frakziorako 2016rako egiten ziren aurreikuspen eta 2014ko errealitatearen arteko alderaketa jasotzen da. Hori guztia dokumentu honetan Eranskin gisa atxiki den "2015eko abenduko GHHKPO-aDren Prognosisa gaurkotzea" dokumentuaren 10. atalean garatutakoaren arabera.

Horretaz gainera, Eranskinean atxikitako Gaurkotzearen dokumentuaren 11 eta 12. ataletan, 2014an sortutako hiri hondakinen tratamendu beharren simulazio bat egiten da, urte horretarako GHHKPO-aDn aurreikusitako azpiegiturak eraikita egon balira, eta baita 2016an sortutako hiri hondakinen tratamendu beharrak (aD 2008ren arabera), urte horretarako aD 2008n aurreikusitako azpiegiturak eraikita egon izan balira.

4.2 2017-2030 ALDIAN SORTUKO DIREN EH, IMEHA, HH HONDAKINEN PROGNOZIA GAURKOTZEA

Atal honetan dokumentu honi Eranskin gisa atxikitako "2015eko abenduko GHHKPO-aDren Prognosisa Gaurkotzea" dokumentuaren 13. atalean kalkulaturako Gipuzkoako biztanleriaren bilakaeraren, biztanleko barne produktu gordinaren eta biztanleko sortutako EH, IMEHA eta HH hondakinen prognosiak jasoko ditu.

Datu horietan oinarrituz, 2017-2030-2045 aldirako EH, IMEHA eta HH hondakinen bilakaerari dagokion prognosisa kalkulatu da, eta aintzat hartutako hipotesien arabera aipatu aldian zehar sortuko liratekeen hondakin kopuruen estimazioak egiten dira.

Hori horrela, biztanleriari dagokionez, aipatu dokumentuaren 13.1. atalean lau Eszenario aztertzen dira (BIZT1, BIZT2, BIZT3, BIZT4) eta bosgarren Eszenario bat aztertzen da, GHK Eszenarioa, GHK bere garaian aD 2008n aurreikusitako balorizazio energetikorako plantaren dimentsionamendua egokitzeko erabili zuena.

BPGren kasuan, aipatu dokumentuaren 13.2. atalean BPGk aintzat hartzen den aldiaren izan duen bilakaeraren zazpi Eszenario (BPG1, BPG2, BPG3, BPG4, BPG5, BPG6, BPG7) aztertzen dira. BPGren bilakaeraren Eszenario horietan eta iraganean biztanleko BPGren eta biztanleko hondakinen urte arteko aldaketaren artean aurkitutako korrelazioetan oinarrituta, aipatu dokumentuaren 13.3. atalean aipatu aldiaren biztanleko EH, IMEHA eta HH hondakinen bilakaeraren prognosia kalkulatu dugu.

Azkenik, biztanleriaren bilakaeraren Prognosiaren Eszenarioak eta biztanleko hondakinen bilakaeraren Prognosia konbinatuz, 2017-2030-2045 aldiaren zehar sortuko diren hondakinen prognosia kalkulatu dugu.

5 GHHKPO 2017-2030en KUDEAKETA HELBURUAK

Egungo egoera, aplika daitekeen araudi-esparrua, aipatu printzipio orokorrak eta aurkitutako erronkak aintzat hartuta, 2017-2030 GHHKPOn proposatzen diren helburu estrategikoak hauek dira:

2020rako:

- 2010ean sortutako hiri hondakin kopuruari dagokionez, guztira sortutako erabateko kopurua % 10 murriztea, eta baita horien arriskugarritasuna ere.
- Biohondakinen bilketa eta gaikako bereizketa % 60raino igotzea.
- Paper, zur, plastiko, beira, metalen bilketa eta gaikako bereizketa % 60raino igotzea.
- EEH hondakinen bilketa eta gaikako bereizketa % 75eraino igotzea.
- Biohondakinak berrerabiltzeko prestaketa, birziklapena eta balorizazioa % 50eraino igotzea.
- Papera, zura, plastikoa, beira, metalak berrerabiltzeko prestaketa, birziklapena eta balorizazioa % 50eraino igotzea.
- EEH hondakinak berrerabiltzeko prestaketa, birziklapena eta balorizazioa % 70eraino igotzea.
- Hondakinen ezabaketa optimizatzea, lehen mailako hondakinen isurketa ezabatuz, horiek minimizatzeke tresnak garatuz, hori geure lurraldetik kanpo egin dadin saihestuz, EAEn baldintza baliokideetan egin daitekeenean eta dauden zabortegeien eragina minimizatuz.
- Hondakin gaietan informazioa hobetzea eta gardentasuna hobetzea; 22/2011 Legeak eta hondakinen araudiak irekitzen dituzten aukeratan oinarrituz, hondakin gaietan kudeaketa administratiboa erraztea eta arintzea, eta merkatu berdea eta enpleguaren sorrera sustatzea, Plana garatzearen eta ezartzearen bitartez.

2030erako:

- Hiri hondakinen % 65 birziklatzea.
- Ontzien hondakinen % 75 birziklatzea.
- Zabortegeietan ezabatzen diren hondakinak sortzen diren hondakin guztien % 10era mugatzea, gehienez.

Dokumentu honi Eranskin gisa atxikitako "2015eko abenduko Prognosis Gaurkotzea" dokumentuaren 14. atalean kudeaketa helburuak kalkulatu dira, Europako Arteztarautetan, Estatuko legerian eta Autonomia Erkidegoko araudietan helburu gisa proposatutako ehunekoak aintzat hartuz, 2017-2030-2045 aldiaren baitan aintzat hartzen diren urteentzat.

6 GHHKPO 2017ren KUDEAKETA PROGRAMAK

6.1 PREBENITZEKO ETA BERRERABILITZEKO PROGRAMA

Atal hau idazteko, aD 2008ren 6. atalean garatzen den Prebentzio Programa hartu dugu oinarritzat, eta hedatu eta eguneratu egin dugu, Aurrerapen Dokumentua idatzi zenetik, gai honetan gertatu diren aurrerapenen arabera zabalduz eta eguneratuz.

Atal hau idazteko orduan, gainera, 2008/98/EE Arteztarauko IV. Eranskina, 22/2011 Legearen IV. Eranskina, aipatu Legearen 15. artikuluan aurreikusten diren prebentzio neurriak deskribatzen dituena, eta EAEko hondakinak prebenitzeko eta kudeatzeko planean jasotako neurriak, eta EAEko HHen kudeaketaren hobekuntzarako gida teknikoa izango ditugu aintzat.

Horretaz gainera, 2008/98/EE Arteztarauaren edo Hondakinen Esparru Arteztarauaren (HEA) eta Hondakin eta kutsatutako lurzoruei buruzko 22/2011 Legearen arabera, hondakinen plangintza orok barne hartu beharko lituzkeen gutxieneko edukitzat jo direnak txertatuko dira. Prebentzio eta berrerabilpenari buruzko gutxieneko eduki horien laburpena jarraian dagoena da:

- Berrerabilitzeko prestaketa hobetzeko hartu beharreko neurriak.
- Prebentziorako eta berrerabilitzeko prestaketarako helburuak ezartzea, eta horiek 2008/98/EE Arteztarauan eta 22/2011 Legean eta hondakinei buruzko gainerako arauetan ezarritako helburuak lortzeari zein mailatan laguntzen dioten estimatzea.
- Bilketa sistema berrien eta horiei dagozkien inbertsioen beharra ebaluatzea.
- GFAk hondakinen prebentzioaren inguruko jardunik onenei buruzko informazioa partekatzeko sistema eratuko du, eta Lurraldeko Udal eta Mankomunitateei toki mailan bultzatu beharreko prebentzio programak prestatzen laguntzeko ildoak prestatuko ditu. Hori guztia Gipuzkoako Prebentziorako Behatokiaren (GPB) gidaritzapean egingo da, izan ere, Behatokia sortzea duela gutxi onartu da Diputatuen Kontseiluan.
- Ebaluaketa eta berrikuspena. Hondakinak prebenitzeko programaren ebaluazioa, gutxienez, sei urtean behin egingo da, eta hartutako neurrien eraginkortasunaren analisi bat izango du; ebaluazioaren emaitzak jendearen eskura jarriko dira. Administrazio eskudunek, prebentzio neurrien aplikazioan gertatutako aurrerabideak kontrolatzeko eta ebaluatzeko helburuarekin, egindako aurrerabideen aldi behingo ebaluazioak egitea ahalbidetuko duten tresnak zein diren zehaztuko dute, eta helburu eta adierazle kualitatibo eta kuantitatibo zehatzak ezarri ahal izango dituzte.

6.2 GAIKAKO BILKETARAKO, BERRERABILTZEKO PRESTATZEKO ETA BIRZIKLATZEKO PROGRAMA, KONPOSTATZEA/BIOMETANIZATZEA BARNE HARTZEN DITUENA

Atal honen abiapuntua Birziklatzeko Programaren 7. atalean eta aD 2008ren 8. atalean onetsitako zehaztapenak dira eta, hala dagokionean, zehaztapen horiek eguneratu, osatu eta zabaldu egingo dira.

Hondakinen gaikako bilketa-tasa handitzera eta inpropio kopurua murriztera bideratutako estrategia bat zehaztuko da. Horretaz gainera, hondakin mota berrien gaikako bilketa zabaltzeko beharra aztertuko da.

Estrategiak gaikako bilketarako hainbat alternatiba izango ditu aintzat, denboran zehar birziklatzea eta herritarren parte-hartzea sustatzen duten politiken arabera. Analisiaren emaitzak Planaren dokumentuan islatuko dira, eta Udal eta Mankomunitateen eskura jarriko dira. Haiek, behe-horniduraren kudeaketaren arduradun gisa, GHHKPO 2017n aurreikusitako helburuak erdiestea ahalbidetuko dien alternatiba edo alternatiben konbinazioa aukeratuko dute.

Dagoeneko ezarrita dauden ereduak eta ezagunak diren eredu en aldarak, aurrerabideak eta berrikuntzak aztertuko dira. Bereziki eta gutxienez, jarraian aipatzen diren sistemak aztertuko dira:

- Gaikako bilketan eskatzen diren frakzio guztien atez ateko bilketa
- Gaikako bilketan eskatzen den frakzioen baten atez ateko bilketa
- Espaloian dauden edukiontzi bidezko bilketa, bost edukiontzirekin eta giltza mekanikoz itxitako biohondakinen edukiontzirekin
- Espaloian dauden edukiontzi bidezko bilketa, bost edukiontzirekin eta giltza elektronikoz itxitako biohondakinen edukiontzirekin
- Espaloian dauden edukiontzi bidezko bilketa, bost edukiontzirekin eta giltza mekanikoz itxitako biohondakinen edukiontzirekin eta gainerako frakziorako edukiontzirekin
- Espaloian dauden edukiontzi bidezko bilketa, bost edukiontzirekin eta giltza elektronikoz itxitako biohondakinen edukiontzirekin eta gainerako frakziorako edukiontzirekin
- Espaloian dauden edukiontzi bidezko bilketa, bost edukiontzirekin eta giltza elektronikoz itxitako biohondakinen edukiontzirekin, ontzientzako edukiontzirekin eta gainerako frakziorako edukiontzirekin
- Espaloian dauden edukiontzi bidezko bilketa, bost sentsoredun edukiontzirekin eta giltza elektronikoz itxitako biohondakinen edukiontzirekin, ontzientzako edukiontzirekin eta gainerako frakziorako edukiontzirekin, erabiltzaile bakoitzak botatzen dituen hondakinak banaka pisatzeko baskularekin.

- Borondatez garbigune, minigarbigune, zerbitzu mugikor, eta abarretara eramaten diren hondakinen gaigako bilketa

Azkenik, ezarritako helburuak erdiesteko ezarri beharreko ekintzak jasoko dituen plana zehaztuko da, eta baita identifikatutako hobekuntzat abiaraztekoa ere, neurri horiek ezartzeko kronograma bat eta ekintza bakoitzaren lehentasun-maila atxikiz.

Aztertutako gaikako bilketarako proposamen guztien helburua jarraian aipatzen diren arauetan ezarritako helburuak betetzea izango da: 2008/98/EE hondakinen Arzetaraua, 94/62/EE ontzien eta ontzien hondakinen Arzetaraua, 1999/31/EE hondakinak isurtzearen Arzetaraua, eta 2000/53/EE erabiltzen ez diren ibilgailuen Arzetaraua, 2006/66/EE bateria eta metagailuen hondakinen Arzetaraua eta 2012/19/EB tresna elektriko eta elektronikoen hondakinen Arzetaraua. Arau horiek guztietan ezarritako helburuak izango dira aintzat, betiere, joan den 2015eko abenduaren 2an Europako Batzordeak Ekonomia Zirkularraren Paketearen baitan hedatu zituen dokumentuetako aldaketa-proposamenak kontuan hartuta. Era berean, kontuan izango dira Hondakinak Kudeatzeko Estatuko 2016-2022 Esparru Plana (PEMAR) eta EAEko Hondakinak Kudeatzeko eta Prebenitzeko 2020 Plana.

6.3 BESTELAKO BALORIZAZIOEN GAINEKO PROGRAMA

Atal honen abiapuntua aD 2008ko Bestelako Balorizazioen Programaren 9. atalean onetsitako zehaztapenak izango dira, hala dagokionean, horiek eguneratzeko, osatzeko eta zabaltzeko.

Prognositik abiatuta, hondakinen hierarkia jarraituz eta horien bero-ahalmena aintzat hartuz, balorizazio energetikoa ez den beste aukerarik ez duten hondakinak zein diren identifikatuko da. Balorizazio energetikorako instalazioen plangintzaren helburua ahalik eta eraginkortasun energetikorik handiena lortzea izango da, eta horrek ezin izango du, inolaz ere, legedian balorizazioari dagokionez ezarritako eraginkortasun energetikoaren mugak gainditu.

6.4 EZABAPENA OPTIMIZATZEARI BURUZKO PROGRAMA

Atal honen abiapuntua aD 2008ko Isurketen Programaren 10. atalean onetsitako zehaztapenak izango dira, hala dagokionean, horiek eguneratzeko, osatzeko eta zabaltzeko.

Hondakinen hierarkiaren arabera zabortegean ezabatzea ez den beste aukerarik ez duten hondakinak zein diren identifikatuko da. Gainera, horien bilakaera kuantitatiboaren arabera eszenarioak definituko dira, horiek ezabatzeko aukerak eta beharrak zehaztearekin batera.

Isurketen legediarekin bat etorritik, plangintzak bermatu behar du lehen mailako hondakinik zabortegetara isurtzen ez dela, eta geroago aprobetxamendua izan dezakeen bigarren mailako hondakinik zabortegetara isurtzen ez dela, legediak zehatz-mehatz aipatzen dituen salbuespenen kasuan izan ezik. Orobat, kontutan hartuko da 2030. urterako ekonomia zirkularrak ezarritako helburua: gehienez sortutako hiri hondakinen %10 isuriko da zabortegetan.

Planak aintzat hartuko du kopuru txikietan dagoen amiantoaren arazoa, lan txiki edo antzekoetan agertzen dena, Gipuzkoako lurralde historiko osoan haren aurreko irtenbide bat emanez. Beraz, garbiguneetan partikularren amianto hondakin kopuru txikiak jasotzeko zerbitzua eskaitzeko aukerak aztertuko dituen atal bat izango du Planak.

7 ENERGIA BERRESKURATZEN DUEN BALORIZAZIO ENERGETIKORAKO PLANTA ABIARAZI ARTE, HONDAKINEN KUDEAKETARAKO ERABIL DAITEZKEEN ALTERNATIBAK

GHHKPO 2017 onesten denetik energia berreskuratzen duen balorizazio energetikorako planta abiarazten den arte doan aldi horretan (2019 erdialdean abairaziko dela aurreikusten da) hondakinak kudeatzeko alternatibak aztertuko dira.

8 BEHARREZKO AZPIEGITURAK

GHHKPOren Aurrerapen Dokumentuan aurreikusten den plangintza egokitzen jotzen da, lurraldearen tratamendu-gaitasuna hein batean handitzea beharrezkoa izan daitekeela kontuan hartuta, bereziki, ontzi arinei eta biohondakinei dagokienez. Gainera, horri gehitu behar zaio berrerabiltzeko prestatzearekin lotutako azpiegituraren baten beharra egon daitekeela.

Aurrerago ekingo zaio dagoeneko aurreikusita dauden azpiegituren berdimentsionamenduaren gaiari, Plana prestatzeko hurrengo faseetan, hain zuzen ere.

Ezarritako helburuen arabera aztertuko da lurraldean azpiegitura berriak edukitzeko beharra:

- Ontziak banatzeko planta berria(k) eta/edo daudenak egokitzea. Horretaz gainera, sailkatu gabeko ontziak bereizteko eta sailkatzeko lerro berriak bultzatzearen bideragarritasuna aztertuko da, puntu berdearena esaterako, ontzi horiek birzikla daitezten.
- Konpostatzeko eta/edo biometanizatzeako planta berria(k) eta/edo daudenak egokitzea. GHHKPO 2017n lehentasuntzat jotzen da tratamendu biologikorako eta konpost bihurtzeko aukerak eta horiek lehentasunezko bokaziotzat dituzten hondakinek tratamendu hori jasotzea, gainerakoentzat utziz bestelako tratamendu- alternatibak.
- Konpost bihurtzeko tratamendu biologikoa jasotzeko bokazioa duten hondakinen kasuan, funtsezkoa da horiek gaika biltzea, jatorrian bereizi ostean. Jatorrian bereiztea eta gaika biltzea beharrezko baldintza bereziki duen frakzioen bat badago, horixe da geroago konpostatzeko eragiketetara bideratuko diren frakzioen kasua. Horren arrazoia hau da: materia organiko konpostagarriaren (MOK) kasuan, produktuaren amaierako kalitatea bermatzeko beharrezkoa da produktuaren amaierako kalitatea honda dezaketen substantziekin kutsa dadin saihestea, eta horrexegatik, ahalik eta gehien saihestu behar da materia organikoaren eta kutsatzaileak izan daitezkeen gainerako frakzioen arteko kontaktua. Hori egitea da sortutako konpostak nekazaritzan erabiltzeko, indarrean dagoen araudiak egiten dituen kalitate eskakizunak beteko direla bermatzeko modu bakarra.
- Berrerabiltzeko prestatzeko planta berria(k) eta Ekocenter berria(k)
- Garbigune eta minigarbigune berriak eta zerbitzu mugikorak zabaltzea. Horretaz gainera, garbiguneetan hondakin mota berriak hartzeko izan ditzaketen beharrak aztertuko dira, eta baita indarrean dagoen/sortzen ari den legerira egokitze izan ditzaketeen beharrak ere.
- Planaren zati izango diren azpiegituren definizioan aintzat hartuko dira, modu berezian, transferentzia-estazioekin lotutako beharrak.

Azpiegitura horiek garatzeko, hasiera batean, jarraian adierazten diren alternatibak aztertuko dira kasu bakoitzean:

Ontziak

- 1. Alternatiba: Azpiegitura berriak ez eraikitzea eta egun daudenak ez handitzea
- 2. Alternatiba: Egun dauden azpiegiturak handitzea
- 3. Alternatiba: Azpiegitura berria(k) eraikitzea

Biohondakinak

- 1. Alternatiba: Programatutako plantak eraikitzea: biometanizatzeoko planta bat eta konpostatzeko planta bat
- 2. Alternatiba: Biometanizatzeoko planta(k) eraikitzea eta proiektuan dagoen konpostatzeko planta EZ eraikitzea
- 3. Alternatiba: Programatutako plantak eraikitzea (biometanizatzeoko planta bat eta konpostatzeko planta bat), biometanizatzeoko beste planta batekin batera

Berrerabil daitezkeenak

- 1. Alternatiba: Ekocenter berria eraikitzea
- 2. Alternatiba: Ekocenter berriak eta berrerabiltzeko prestaketarako planta zentralizatu bat eraikitzea
- 3. Alternatiba: Ekocenter berriak eta berrerabiltzeko prestaketarako planta deszentralizatuak eraikitzea

Prognosian, ezarritako eszenarioetan eta kuantifikatutako tratamendu beharretan oinarrituz identifikatuko dira hiri hondakin "goi-horniduraren" eta "behe-horniduraren" kudeaketarako azpiegitura berriak izateko beharrak. Horretaz gainera, behar horien hasierako dimentsionamendua egingo da eta, horien lehentasunaren arabera, kronograma bat ezarriko da azpiegiturak eraikitzeo eta/edo dagoeneko existitzen direnak egokitzeko.

Bestalde, lurraldean dauden titulartasun eta kudeaketa pribatuko berreskuratzeko eta birziklatzeko planten diagnostikoa egingo da, berreskuratutako materialen zikloa ixten duten instalazio berriak eta/edo lanpostu berriak sustatzea ahalbidetuko duten egungo eta etorkizuneko beharrak edo aukerak zein diren identifikatzeko asmoz.

Kasu guztietan aintzat hartuko den alternatiba bat neurririk ez abiaraztearena da, hau da, 0 alternatiba deritzona; hori eginez gero, egungo kudeaketaren bilakaera ahalbidetzen da, eta egoera horretan lortuko litzatekeen emaitzaren aurreiskupena egiten da. Nolanahi ere, proposatzen diren alternatibek araudian eta Planean bertan ezarritako helburuei egiten dieten ekarpenari dagokionez duten koherentzia aztertuko da, aukerarik egokiena

hautatzeko helburuarekin. Analisisian kostua/eraginkortasuna ebaluatuko dira eta, amaieran, hartutako neurriek, bere osotasunean, GHHKPO 2017an proposatutako helburuak betetzea ahalbidetzen ote duten egiaztatutako da.

9 INBERTSIOAK eta FINANTZAKETA

Programa bakoitza garatzeko aurreikusitako inbertsioen kopurua zehaztuko da eta baita programa bakarrean sartzen ez diren ekintza horizontalei eta azpiegiturei dagozkien inbertsioena ere, urteka banakatuta.

Inbertsioen Programatik eta aurreikusten diren finantzaketa-iturrietatik abiatuta, Planaren indarraldian zehar egongo diren finantzaketa-beharren estimazioa egingo da, eta horiei aurre egiteko finantzaketa-sistema jasoko da, plangintza berrian islatutako jardun eta azpiegiturekin lotutako inbertsio-konpromisoak bermatuz.

10 KUDEAKETAREN ANTOLAMENDUA

Atal honen abiapuntua aD 2008ko Kudeaketa Antolatzeari buruzko 11 . atalean onetsitako zehaztapenak izango dira, hala dagokionean, horiek eguneratzeko, osatzeko eta zabaltzeko.

Atal honetan Gipuzkoako hiri hondakin kudeaketaren antolamendua hobetzeko helburua duten printzipio eta ekintzak garatuko dira, hobekuntza hori prebentzio, berrerabilpen, birziklapen, konpostatze eta balorizazio energetiko arloetan ezarritako helburuak betetzen denaren arabera neurtuz. Hori guztia zerbitzuen erabiltzaileentzat jasagarria den prezioarekin egingo da, eta, gertuen dauden eta Europako kudeaketa tekniko eta ingurumen-kudeaketa bikaintzat jo diren bestelako kudeaketa sistemekin alderatuz, eraginkortasunez eginez.

Udalen, Mankomunitateen, Hondakin Kentsortzioaren-GHKren eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren zeregina aztertuko da, eta hobekuntzak proposatuko dira hainbat arlotan: prebentzio politiken koordinazioa eta horien inguruko lankidetzak, altzairuak eta tresneria bezalako hondakinak berreskuratzearen eraginkortasuna handitzea, eta jatorrian bereizteari laguntzen dioten eta gaikako bilketa programatan eta birziklatutako eta konpostatutako kopuruen hazkundera parte hartzea sustatzen duten tresna ekonomikoak garatzea.

Gainera, atek zabalduko zaizkie lankidetzak publiko eta pribatuko ereduak.

11 JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA EGITEKO TRESNAK

Hiri Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Behatokiaren esparruan, zenbait tresna zehaztuko dira, planean jasotako neurrien egikaritze-mailaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko eta lortutako emaitzen jarraipena eta ebaluazioa egiteko.

Jarraipen hori eginez, planak behar adinako malgutasuna izango du, behar bezala gara dadin, eta emaitzen, araudi aldaketan edo maila handiagoko plangintza-elementuen arabera, beharrezkoak diren planteamendu berriek bultzatutako aldaketak egin ahal izango dira.

Planaren denbora-muga dela eta, beharrezkotzat jotzen da urtean behin egiten diren berrikuspenak baino sakonagoak izango diren aldi behingo berrikuspenak egitea. 2021ean, 2020an lortutako emaitzen datuekin, lehenengo berrikuspen orokorra egin dadin proposatzen da, legez ezarritako helburuak betetzen direla aztertzeke, eta EAEko plangintza betetzeko egiten den ekarpena aztertzeke. Planaren aurrerabidearen bigarren berrikuspen orokorra 2026an egingo litzateke, 2025ari dagozkion datu itxiak erabiliz, eta hirugarren eta azken berrikuspen orokorra planaren indarraldiko azken urtean egingo litzateke, 2030ean, alegia; azken berrikuspen hori Lurralderako hurrengo hondakinen planentzako abiapuntu gisa baliatuko litzateke.

Berrikuntza gisa, 2017ko GHHKPOn zero eszenarioaren ebaluazioa egingo da. Ebaluazio horretan, balorizazio energetikorako azpiegituraren eragin-eremuko osasun-egoera hartuko da aintzat, ikuspegi epidemiologikotik, eta jagoletza plana zehaztu eta abiarazi egingo da, azpiegituraren eraikuntza lanek iraun bitartean, eta azpiegitura abian jartzen denean. Helburua faktore epidemiologikoak monitorizatzea da, osasunarekin lotutako faktoreak, hedapena, maiztasuna, faktore erabakigarriak, aurreikuspenak eta kontrola aztertzeke asmoz. GFAk biztanleriaren osasunaren bermatuko du GHHKPO 2017ren azpiegituren garapen osoan zehar.

12 HERRITARREN PARTAIDETZA

Gipuzkoako Foru Aldundiak partaidetza behar praktiko gisa eta taldeko ikasbide gisa ulertzen du. Aldundiaren nahia hiri hondakinaren inguruan ahalik eta ikuspegi eta sentsibiltate gehien txertatzea da, erabakiak hartzeko prozesuan parte har dezaten, erakundearen etekina hobetzeko eta kudeaketa publikoa egiteko kultura berri bat modu progresiboan ezartzeko.

Diseinatu eta garatu behar den herri partaidetza prozesua benetako emaitza hautemangarriak lortzeko helburua duen tresna gisa ulertzen da, eta ez helburu bat bezala, bere horretan. Hori dela eta, prozesu honen esparruan, partaidetza hobetzeko eragileen mapa eta zenbait aintzatespen prestatuko dira, oinarritzko kontzeptuak argituz eta partaidetza sustatzeko bestelako jarraibideak argituz, adibidez, eztabaidagaia eratuko duten elementuak argituz. Partaidetzaren zama izapidetzaren hasierako faseetan kokatuko da, parte hartzen duten eragileen esku-hartzerako marjina handiagoa lortzeko asmoz. Hasieran eta funtsean, egiturazko partaidetzaren irizpideak aplikatuko dira, hau da, gaian eskudunak diren eta zuzeneko erantzukizuna duten eragileak aintzat hartuko dira, partaidetza kuantitatiboa baliatu beharrean. Baina, gainera, prozesuari zabaltze-maila mistoa aplikatuko zaio, bestelako gizarte eragileekin saio irekiak eginez. Partaidetzarako guneeetan sortzen diren proposamenek gomendio izaera izango dute, ez erabaki izaera; hala ere, eredu dialogiko bat jarraituz, oinarri zabaleko akordioak lortzeko lan egingo da.

Besteak beste, garatuko den partaidetza prozesuan aipatzekoa den helburuetako bat Gipuzkoako hiri hondakinaren kudeaketaren partaidetzarako etorkizuneko eredia argitzera bideratzen da; eredia sistematizatua eta adostua izango da, eta GHHKPO 2017n aurreikusitako ekintzak lortzea erraztuko du.

Esparru juridiko gisa, sektoreko legediak ezartzen dituen betebeharez gainera, uztailaren 8ko Gipuzkoako lurralde historikoko Herriarren Partaidetzari buruzko 1/2010 Foru Arauan ezarritakoa aintzat hartuko da.

13 ERANSKINA

13.1 GHHKPO-aDren Prognosia gaurkotzea Dokumentua